

Vischnaunca
Tujetsch

**Sanaziun dalla Via Curtin Niregl
e sanaziun dalla Via Uaul Stgir**

Messadi

**per la votaziun all'urna
dils 14 da schaner 2024**

Preziada convischina e preziau convischin

Per la votaziun all'urna dalla fatschenta suttametta la suprastanza communal a Vus il messadi e la proposta.

1. Situaziun da partenza

Gia dapi 2011 ei la vischnaunca lundervi da sanar las vias da quartier nua che quei ei nundispensabel. En quei connex ha la vischnaunca era d'applicar las determinaziun's dil plan general digl allontanament d'aua tenor la disposiziun dils 11 da schaner 2021 (GEP = Genereller Entwässerungsplan), las qualas pretendan che la vischnaunca ha da sparter las auas da meteo dalla canalisaziun per las auas piarsas resp. auas tschuffas.

Per saver finanziair las sanaziuns da quellas vias da quartier ha la suprastanza communal decidu da mintgamai instradar ina procedura da perimeter. La finanziaziun cun ina cumpart privata ei nunevitabel per la vischnaunca da Tujetsch per saver supportar ils aults cuosts da sanaziun sur tut ils onns.

Era tier la sanaziun dalla via Curtin Niregl ei quei buc auter. La radunonza da vischnaunca dils 6 da december 2023 ha dau suatientscha alla proposta dalla suprastanza communal e deliberau la fatschenta per mauns dalla votaziun all'urna tenor art. 35 alinea o dalla constituziun communal, la quala ei ida en vigur ils 1 da fenadur 2023.

Tenor art. 33 alinea c) dalla constituziun communal han novas expensas unicas da varga frs. 1'000'000.00 da vegnir suttamessas alla votaziun all'urna.

Il credit brut per la sanaziun dalla via da quartier Curtin Niregl munta a rodund frs. 3'120'000.00 e la cumpart privata da 50% munta a rodund frs. 1'030'000.00 aschia ch'ils cuosts restonts per la sanaziun dalla via, per ils conducts dalla canalisaziun dall'aua tschuffa e da meteo, per ils conducts sanitaris sco era per l'illuminaziun publica muntan a rodund frs. 2'090'000.00.

La suprastanza communal da decidu ella seduta dils 6 da november 2023 d'introducir ina procedura da perimeter e da fixar la cumpart dall'interessenza publica sin 50%. L'informaziun publica succeda gest suenter il resultat dalla votaziun all'urna.

Per saver realisar quella sanaziun basegna la suprastanza communal il consentiment dallas votantas e dils votants dalla vischnaunca da Tujetsch.

2. Descripziun dil project

2.1 Sanaziun Via Curtin Niregl e Via Uaul Stgir

frs 3'120'000.00.

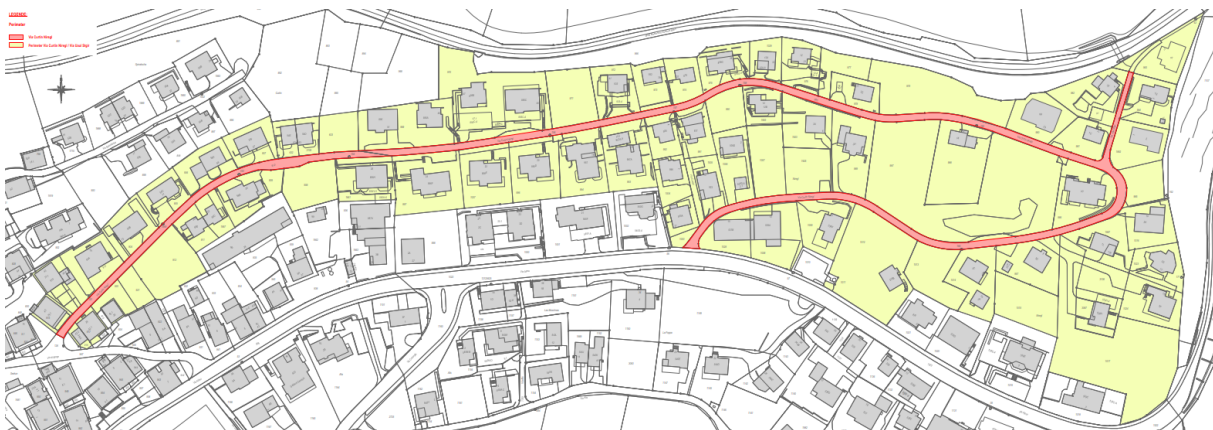
Las vias da quartier Curtin Niregl e la via Uaul Stgir ston vegnir sanadas. Ils cuosts bruts totals per la sanaziun muntan a rodund frs. 3 milliuns. La suprastanza communal ha decidu ella radunonza dils 6 da november 2023 d'introducir per quella sanaziun la procedura da perimeter.

Per part ein ils mirs da sustegn en moviment e ston vegnir francai anavos ella tiara. Il catram ha grondas sfendaglias. Ils urs dalla via ein tschessai e pendan dalla fallida vart. La neiv sa buca vegnir rumida bein. Tier marschaunas restan puozs d'aua ni glatsch ellas umbrivas dallas casas encunter sid. Ils parcadis privats han en plirs loghens buca las altezias correctas. Leu cuora l'aua da meteo buca naven e caschuna medemamein donns e glatsch durant igl unviern. Ils tumbins funcziunan mal e tschaffan buca l'aua da meteo muort ils donns dalla via.

Pli u meins ein tut las parcelas cunfinontas cun la via Curtin Niregl surbaghegiadas, aschia che la realisaziun d'ina sanaziun capeta il dretg temps. Sin differents tschancuns sto il conduct d'aua tschuffa vegnir remplazzaus. En quei connex vegnan las auas da meteo spartidas consequentamein. La fundaziun (Koffermaterial) vegn remplazzaus e baghegius da niev. Ils ulteriurs conducts da tiazs, sco Aua Cristalla, Swisscom, energia alpina etc. vegnan sanai ni remplazzai.

La cumpart dall'interessenza publica munta a 50%. Quella via vegn a custar per la vischnaunca netto rodund frs. 1 milliun. Las lavurs da planisaziun el detagl ein gia terminadas e la suprastanza communal quenta d'entscheiver baul la primavera cun las lavurs da sanaziun. Durant igl unviern vegn la procedura da perimeter menada atras.

Plan dalla Via Curtin Niregl e la Via Uaul Stgir



Stan actual dalla via

- Sfendaglias ella via
- Il tumbin ei memia aults e tschaffa l'aua da meteo
- Muort schliata fundaziun ei la via sesalzada enamiez
- Igl ur dalla via ha negina funcziun pli
- Il mir da sustegn ei en schliet stan e sto vegnir fermaus cun ancras da fier



2.2 Fixaziun dall'interessenza publica

La procedura da contribuziun e la fixaziun dall'interessenza publica succedan tenor las prescripziuns dalla lescha davart la planisaziun dil territori dil cantun Grischun (LPT). El rom da quellas prescripziuns ei igl intschess da contribuziun vegnius fixaus, medemamein ei l'interessenza publica vegnida fixada. L'interessenza publica munta a 50% dils cuosts restonts. La cumpart ch'ei da purtar entras ils proprietaris da terren munta a 50%.

2.3 Project da sanaziun dalla via e dalla canalisaziun

Ils cuosts digl entir project inclusiv ils cumpigliai per la sanaziun dalla via, dalla canalisaziun d'aua schubra e la canalisaziun d'aua tschuffa ein calculai sco suonda:

Cuosts da construcziun

- Lavurs d'impressari via (perimeter)	frs.	844'000.00
- Lavurs da cuvrida (perimeter)	frs.	750'000.00
- Illuminaziun publica (mo trassé)	frs.	50'000.00
- Canalisaziun aua schubra e tschuffa	frs.	446'000.00
- Conducts sanitars (cun foss aua Cristalla)	frs.	394'000.00
- Nunpreviu	frs.	125'000.00
- Lubientschas, indemniziuns, miseraziun e terminaziun	frs.	15'000.00
- Projectaziun e survigilanza (perimeter fr. 200'000.00)	frs.	271'000.00
- Taglia sin plivaleta	frs.	225'000.00

Total cuosts d'investiziun incl. tpv	frs.	3'120'000.00
---	-------------	---------------------

2.4 Repartiziun dils cuosts

La summa da frs. 1'980'000.00 (844'000.00 + 750'000.00 + 25'000.00 + 15'000.00 + 200'000.00 + 8.1% tpv) vegn adossada tenor l'interessenza publica sin la vischnaunca e sin ils proprietaris da terren.

Ils cuosts per la canalisaziun d'aua schubra ed ils cuosts per la canalisaziun d'aua tschuffa ein da financiar entras las contribuziuns annualas e da colligaziun. L'illuminaziun sa vegnir mantenida e basegna probablamein mo pintgas amplificaziuns. Quels cuosts vegnan surpri cumpleinamein dalla vischnaunca.

Finanziaziun Via Curtin Niregl e Via Uaul Stgir

Cuosts d'investiziun	frs.	1'980'000.00
Administraziun	frs.	10'000.00
Publicaziun, portos e copias	frs.	50'000.00
Cuosts giuridics per la tractaziun dallas protestas	frs.	20'000.00
Cuosts d'investiziun da perimeter	frs.	2'060'000.00
/ . Interessenza publica 50 %	frs.	1'030'000.00
./. Interessenza privata 50 %	frs.	1'030'000.00

Cuosts da repartiziun per la procedura da perimeter frs. **1'030'000.00**

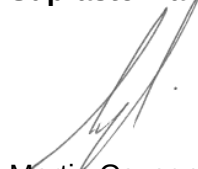
Ponderaziuns finalas

La suprastanza communal ei di meini che la Via Curtin Niregl seigi urgentamein da sanar ed en quei mument era la Via Uaul Stgir. Igl ei previu d'exequir tuttas lavurs igl onn 2024.

3. Proposta

Ord las suranumnadas ponderaziuns propona la suprastanza communal e la radunonza da vischnaunca da conceder in credit d'impegn brut da frs. 3'120'000.00 per la sanaziun dallas vias da quartier Curtin Niregl ed Uaul Stgir.

Suprastanza communal Tujetsch



Martin Cavegn
President communal



Daniel Schmid
Vicepresident communal